

КРАМСЬКОЙ Д.Ю., к.е.н., доцент, м. Харків, НТУ «ХП»
КАЛАШНИК Т.С., магістрант, м. Харків, НТУ «ХП»

ФАКТОРИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проблема ефективності діяльності підприємства завжди посідала важливе місце поміж актуальних проблем економічної науки. Зацікавленість нею виникає на різних рівнях управління економікою – від власників приватних підприємств до керівників держави.

Становлення ринкової системи господарювання та розвиток досконалих конкурентних відносин між її суб'єктами в Україні вимагають впровадження одночасно керівного та керованого організаційно-економічного механізму, що буде здатен забезпечити стабільне ефективне високоприбуткове функціонування найважливіших структурних одиниць. На практиці важливо знайти дійові напрямки підвищення ефективності функціонування підприємств.

Ефективність – це економічна категорія, що відображає співвідношення між одержаними результатами і витраченими на їх досягнення ресурсами.

Поняття «економічний ефект» і «економічна ефективність» відносяться до числа найважливіших категорій ринкової економіки. Ці поняття тісно пов'язані між собою.

Економічний ефект – це будь-який корисний результат, що виражений у вартісній одиниці.

Економічна ефективність – це співвідношення між результатами господарської діяльності та витратами живої і матеріалізованої праці, ресурсами.

У якості основних показників економічної ефективності підприємств використовується система коефіцієнтів рентабельності. Показники рентабельності є відносними характеристиками фінансових результатів і ефективності діяльності підприємства та вимірюють прибутковість підприємства з різних позицій. Так як абсолютна величина прибутку не характеризує рівня ефективності господарської діяльності - його необхідно порівняти з понесеними витратами або активами, які забезпечують підприємницьку діяльність.

Необхідність оцінки ефективності діяльності підприємства є виявлення можливості його подальшого розвитку.

Жорстка конкурентна боротьба на ринку вимагає від підприємств підвищення ефективності діяльності, поліпшення споживчих якостей продукції та послуг, розширення асортименту, активізації підприємництва, ініціативи тощо.

Основні фактори підвищення ефективності діяльності підприємства - це прискорення науково-технічного прогресу, підвищення технічного рівня виробництва, інноваційна політика, підвищення відповідальності і творчої ініціативи працівників, вдосконалення системи мотивації до праці та ін.

Серед основних шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства можна виділити: організаційний, технологічний та ресурсний напрямки.

В межах організаційного напрямку здійснюється пошук можливостей підвищення ефективності тих процесів, що відбуваються на підприємстві.

В межах технологічного напрямку основним є вирішення проблеми технологічного відставання, що безпосередньо є особливо актуальним для українських підприємств.

Ресурсний напрямок відображає першочергову необхідність аналізу ефективності використання наявної матеріальної бази виробництва та живої праці.

Таким чином, підвищення ефективності діяльності підприємства – це одна з центральних проблем сучасності. Для успішного вирішення різноманітних економічних і соціальних завдань немає іншого шляху, окрім різкого підвищення ефективності всього суспільного виробництва.